

За інженерні кадри

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 26 (225)

Виходить раз на тиждень

П'ятниця, 29 серпня 1986 року.

Ціна 1 коп.

СЬОГОДНІ З ГАЗЕТИ ВИ ДОВІДАЄТЕСЯ:

△ НАД ЧИМ ПРАЦЮВАТИМУТЬ ІНЖЕНЕРИ 90-х РОКІВ

△ ЯКОГО СПЕЦІАЛІСТА ЧЕКАЄ КРАЇНА

△ ПРО ІНТЕГРАЦІЮ «ВУЗ—НАУКА—ВИРОБНИЦТВО»

△ ЯК ПРОХОДИВ ТРЕТІЙ ТРУДОВИЙ СЕМЕСТР

ЗАПРОШУЄМО ДО РОЗМОВИ ПІД НОВОЮ РУБРИКОЮ «ТУТ БУДЕШ ПРАЦЮВАТИ»

РІШЕННЯ ХХVII З'ЇЗДУ КПРС — В ЖИТТЯ

ЗАВДАННЯ СТАВИТЬ ПЕРЕБУДОВА

ДАВАЙТЕ подумки повернемо у минулі десятиліття. Ось інженери 50-х років. Це вони проєктували першу атомну електростанцію і першу космічну ракету. У 60-ті роки створювалися перший МГД — генератор і перше обладнання для промислового виробництва синтетичних алмазів. 70-ті роки були ознаменовані створенням найбільшого у світі радіотелескопа РАТАН-600 і запуском першої пілотованої орбітальної станції «Салют».

А над чим працюватимуть інженери 90-х років, який внесок зроблять вони у технічний прогрес? Навряд чи сьогодні можливо вичерпно відповісти на ці запитання. І все ж з упевненістю можна стверджувати, що гідно взяти естафету з рук тих, хто нині проєктує великі інтегральні схеми, високоавтоматизовані оброблювальні центри, міжпланетні космічні апарати, зможуть тільки люди творчі, ті, хто володіє надзвичайно високою кваліфікацією. І оскільки від цих людей багато в чому залежатимуть темпи нашого руху вперед, їхня підготовка — завдання надміру важливе.

Ось чому партія намітила необхідність перебудови підготовки спеціалістів. Зараз потрібна така її система, яка змогла б чутливо і своєчасно реагувати на запити виробництва, науки і культури. В країні триває пошук гнучких форм підготовки фахівців, здатних прискорювати науково-технічний прогрес, інтенсифікацію виробництва, сповна реалізувати людський фактор. Триває цей пошук і в нашому колективі.

Діяльність колективів нині оцінюється реальними результатами кінцевої праці. Для вузу таким кінцевим, завершеним результатом є якість підготовки молодих спеціалістів, виконання плану випуску. Цього року ми направили в народне господарство 1164 інженери з 12 спеціальностей, виконавши, таким чином, план на 104,8 проц. Особливо вагомий внесок у цей показник зроблено колективами факультетів обчислювальної техніки, інженерно-будівельного та заочного. Інститут успішно виконує й інтернаціональне завдання по підготовці кадрів для зарубіжних країн: цього року їх випущено 51, 6 із них отримали дипломи з відзнакою.

Та ці загалом відрадні досягнення не дають нам права закривати очі на факти іншого характеру.

Скажімо, такий важливий вимірник рівня підготовки студентів як диплом з відзнакою протягом останніх років по інституту помітно зменшується. Нині такі документи одержали всього лиш 9,3 проц. наших вихованців. Майже 10 проц. випускників захистилися на задовільну оцінку. Особливо багато таких прикладів на факультетах енергетичному, машинобудівному, обчислювальної техніки та заочному. Як же рухатимуть науково-технічний прогрес на виробництві інженери, котрі при захисті отримали натягнуті трійки!

Звичайно, ми не маємо орієнтуватися на якусь завищену оцінку. Наш орієнтир інший — переглянути, докорінно перебудуватися на високу якість підготовки інженерних кадрів, як цього вимагає партія.

До позитивних зрушень належить те, що близько 67 проц. дипломних проєктів рекомендовані до впровадження, 98 проц. їх виконані з використанням ЕОМ. До речі, вже 240 таких робіт впроваджені у виробництво з економічним ефектом понад 845 тис. крб. Значно оновилися тематика проєктів, багато з них захищалися безпосередньо на підприємствах. Високу оцінку авторитетних фахівців одержали комплексні проєкти «Видовищно-громадський центр на 2500 місць у Києві» та «Реконструкція і забудова вул. Пирогова у Вінниці під громадсько-торговельний центр» (виконані вихованцями нашого інженерно-будівельного факультету та Київського інженерно-будівельного інституту).

Та час перебудови вимагає досягнення ще більшого. Тому вже не можна миритися: що багато наших випускників, прибувши на виробництво, виявляються неготовими створювати і використовувати техніку й технологію нових поколінь, потребують

тривалої адаптації. Ряд студентів ще не одержують належних навичок застосування сучасних засобів автоматизації технологічних процесів, проєктування і наукових експериментів, управління виробництвом. Особливу увагу наш колектив повинен звернути на формування спеціалістів широкого профілю, які поєднують глибокі фундаментальні знання і ґрунтовну практичну підготовку, зорієнтовану на конкретну галузь спеціальності.

Якого спеціаліста чекає від нас країна? Такого, хто готовий безперервно поновлювати свої знання самостійно, хто, прийшовши на виробництво, відразу ж активно включається у трудовий процес. Такого, хто не лише добре підготовлений професійно, але й володіє марксистсько-ленінською наукою, високими моральними якостями, вміє працювати з людьми, самостійно вирішувати практичні завдання.

Не менш важливе у процесі перебудови вищої школи і проведення якнайтіснішої інтеграції «вуз—наука—виробництво». Шлях до цього — через створення учбово-науково-виробничих комплексів, котрі включають у собі філіали кафедр, науково-дослідні лабораторії, експериментальні дільниці, спільні КБ. Зараз маємо чотири таких філіали наших кафедр, але вони ще несповна напружено використовуються у навчальному процесі.

Черговий напрямок перебудови полягає у здійсненні нових взаємовідносин «вуз — підприємство» на договірних зобов'язаннях, які передбачають цільову підготовку і перепідготовку кадрів на державній, плановій основі при частковому компенсуванні витрат на цю мету за рахунок галузей народного господарства.

Початок такої роботи у нас уже є: укладено договори з виробничими об'єднаннями «Термінал», «Жовтень», «Вінницяенерго», інструментальним заводом, заводом радіотехнічної апаратури. Але це тільки початок. Попереду напружена праця, нові творчі пошуки, продиктовані перебудовою вищої школи. А здійснювати нам її, перебудову, разом-спільними силами, спільною енергією розуму і серця.

І. В. КУЗЬМІН,

ректор інституту, доктор технічних наук, професор.

АВТОГРАФИ ТРУДОВОГО СЕМЕСТРУ

7 липня проводжали інститутські будівельні студзациони на місця їхньої дислокації. З тих пір чимало зроблено невтомними руками юнаків та дівчат. Ще

Мету знає кожен

Черговий Ігор Шафік та Василь Мельничук закінчували прибирати в кімнатах, де живе загін, коли зайшов командир Павло Москальчук:

— Знову немає світла.

— Значить, знову стоимуть на будівництві три бетономішалки і хлопці колотитимуть розчин вручну.

— І що, часто доводиться так працювати?

— Грапляється.

Якби такі перебої в організації праці не тут, на Київщині, де споруджується житло для тих, хто постраждав у результаті аварії на АЕС, — можна було б розірвати договір. Але кожен боєць студентського загону «Полум'я» знає мету приїзду. Тому й у позаробочий час залишаються на будівництві Олександр Струсовський, Віктор Бурдейний, Валерій Пунько, Олександр Химера, Олексій Кравець.

До 20 серпня зобов'язалися студенти інженерно-будівельного факультету здати свої об'єкти. Хлопці, хто збирався одружувати-

будуть підбиватися підсумки, ще будуть визначатися переможці. Сьогодні ж давайте просто перегорнемо кілька сторінок, які можна б назвати «З історії трудового студентського літа».

навіть свої весілля відклали. Як у тій пісні: «Ну, а дівушки? А дівушки потом». Звичайно, це жартома. Щодо дівчат, то студентки їхнього факультету Світлана Москальчук, Марина Чубарова, Інна Іванова працюють сьогодні поруч із хлопцями.

...Наступні наші зустрічі з будзагонівцями припадають на вечір. Коли, незважаючи на пізній час, завершував свій будинок загін «Мир», де командиром Микола Козлов, а комісаром Василь Криворучко. Із 75 будинків, споруджених для чорнобильців у Яхнах, державною будівельною інспекцією облвиконкому будинок студентів радіотехнічного факультету по якості визнано кращим.

І пісня, і праця

Вже не один рік трудяться в ряді господарств Тростянецького району вінницької політехніки. І щоразу, коли вересень кличе юнаків та дівчат до навчання, керівники господарств із задоволенням відзначають: «Молодці студенти, попрацювали на славу!»

Добрими справами будзагонівців позначене і нинішнє літо. Споруджують студенти об'єкти різного призначення в Гордіївці, Тростянку, Летківці, Олександрівці. І як і в попередні роки, девізом у їхній роботі є слова: «Будувати швидко, добротню».

Саме з допомогою їх, бійців «Алгоритму», «Механіка», «Комсомольця» та «Енергетика», райком комсомолу провів фестиваль, програму якого склали спортивні змагання, виступи учасників художньої самодіяльності, вечір відпочинку студентської і сільської молоді. Глядачі, симпатії яких були поділені на кожну команду, давали високу оцінку перш за все тим, хто проявив витривалість, кмітливість, ну й, звичайно, почуття гумору.

Підбиваються підсумки змагання. У стрільбі з пневматичної гвинтівки та перетягуванні каната першими виявилися студенти з «Комсомольця». В конкурсі агітбригад та будівельній естафеті найкращу підготовку показали представники «Енергетика», в конкурсі політичного плаката — загін «Алгоритм». А в міні-футболі не було рівних спортсменам з «Механіка». Загальну ж перемогу на фестивалі виступах здобули бійці «Комсомольця».

У ДОБРУ ПУТЬ

СТРІЧАЮЧИ ЗАВТРА

30 серпня на інститутському стадіоні «Олімп» відбудеться наше традиційне свято посвячення першокурсників у студенти. А з 1 вересня ми приступаємо до виконання завдань другого навчального року XII п'ятирічки по підготовці молодих спеціалістів для народного господарства. Учебні заняття почнуться Ленінськими уроками, що їх проведуть партійні та радянські керівники області, міста, району, члени ректорату і вчені інституту.

Напередодні цих хвилюючих подій — 29 серпня відбудуться загальні збори професорсько-викладацького складу і співробітників вузу. Бу-

де заслухано доповідь ректора, доктора технічних наук, професора І. В. Кузьміна «Підсумки 1985-86 навчального року і завдання колективу інституту на 1986-87 навчальний рік, які випливають з рішень ХХVII з'їзду КПРС та проєкту ЦК партії «Основні напрями перебудови вищої і середньої спеціальної освіти в країні».

Збори обговорять шляхи перебудови нашого вузу, затвердять план заходів, спрямованих на реалізацію партійних рішень про вищу школу, виконання завдань і соціальних зобов'язань у новому навчальному році.

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС: НАШ ІНСТИТУТ — ВИРОБНИЦТВО

«Спеціаліст сьогоднішнього дня повинен мати ґрунтовну марксистсько-ленінську підготовку, сучасне економічне мислення, навички управлінської та організаторської роботи, активні методи використання електронно-обчислювальної техніки стосовно до профілю своєї діяльності, високу загальну культуру».

З проекту ЦК КПРС «Основні напрями перебудови вищої і середньої спеціальної освіти в країні».

Вібратор став економічним

На заводах збірного залізобетону майже дев'яносто процентів виробів виготовляються із застосуванням явища вібрації. Найбільш поширений спосіб — бетонну суміш разом із арматурою вміщувати у форму і піддавати інтенсивній обробці з допомогою вібрації на спеціальних установках чи майданчиках.

Перспективним зараз вважається виготовлення залізобетонних елементів із так званих жорстких та наджорстких бетонів. Це дозволяє економити до двадцяти процентів цементу, підвищувати щільність виробів, а, отже, і їх міцність, довговічність та морозостій-

кість. Але згадані бетонні суміші можна обробити, лише застосувавши особливо сильне ударно-вібраційне устаткування. А його в нашій країні не випускають. Існують досвідні розробки окремих заводів і проектних організацій, котрі базуються в основному на модернізації звичайних, широко розповсюджених вібромайданчиків. Проте, майданчики ці мають істотні вади: ненадійні і недовговічні вузли, висока металоемність, значні затрати енергії, шум, що перевершує допустимі санітарні норми.

Науковці нашого інженер-

но-будівельного факультету А. Пономарчук, В. Заїка, Л. Поліщук разом із спеціалістами Гніванського заводу спеціальних залізобетонних конструкцій запропонували новий варіант ударно-вібраційної установки. При виготовленні її затрачається удвічі менше металу, на 15 проц. підвищується ко-

ефіцієнт корисної дії вібромайданчика, на 30 проц. знижується енерговитрати. Та й працює вона значно тихіше, і замінити вузли при необхідності можна набагато швидше.

Зараз на заводі у Гнівані виготовляють дослідно-промисловий екземпляр такої установки.

забиваються [свай. Звичайно, не всі занурюються однаково. Отож постає проблема зрізання, так би мовити, зайвого, підрівнювання. У важких умовах доводиться виконувати цю операцію, яка призводить навіть до професійних захворювань.

І от наші політехніки запропонували і в цьому випадку використати плазмотрон. Апарат такий легко перенести — він важить усього чотири з половиною кілограми. Пропаливши з його допомогою захисні шари бетону та підрізавши арматуру, сваю уже можна зламати спеціальним пристроєм, який теж переносний. Усього два робітники за допомогою цих новинки можуть протягом зміни «підстригти» півсотні свай. Установка пройшла відомчі випробування і рекомендується для впровадження. Зараз виготовляється дослідний її зразок.

О. ВАЛЬКОВ,
Інженер.

Служить плазма на будові

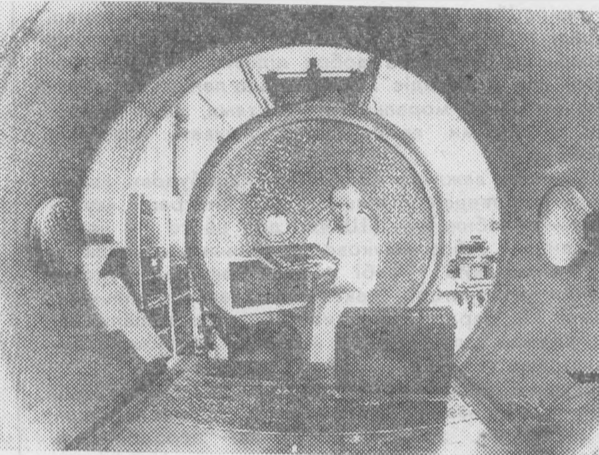
При спорудженні будівель у залізобетоні необхідно робити різні монтажні отвори, пази, всілякі прорізи для кріплення і зв'язку конструкцій. Чим їх виконувати? Останнім часом найбільш раціональним способом вважається термічний. В нашому інституті ведуться дослідження по використанню низько-температурної плазми в будівництві і зокрема для утворення в залізобетоні згаданих отворів.

Принцип тут діє такий. Теплий потік в плазмовому пальнику (він зветь-

ся ще плазмотроном) утворюється за рахунок нагрівання повітря, що продувається через електродуговий розряд. При цьому газовий потік досягає температури близько шести тисяч градусів і швидкості вищої за звукову. Ось цей потік і нагріває, плавить та видаляє шлак. Дві з половиною хвилини — і готовий отвір діаметром 50 і глибиною 120 міліметрів.

Науковці знайшли для плазми ще одне застосування у будівництві. Мабуть, усі бачили, як при зведенні збірних споруд у ґрунт

ТУТ БУДЕШ ПРАЦЮВАТИ

Під цією новою рубрикою наша газета друкуватиме розповіді про підприємства і галузі, де студенти-політехніки проходять практику, де багатьом із них після одержання диплому доведеться працювати. Сьогоднішня фоторозповідь — про об'єднання «Термінал».

„Термінал“ — сучасне підприємство

Вінницьке виробниче об'єднання «Термінал» імені XXVI з'їзду КПРС — підприємство молоде, трьома п'ятирічками обчислюється його трудова діяльність. Це й зрозуміло: продукція, яку воно випускає, найсучасніша — алфавітно-цифрові і графічні відеотермінали для діалогу людини з ЕОМ.

Тепер в об'єднанні «трудяться» понад 50 обчислювальних комплексів, високопродуктивні автомати, верстати з числово-програмним управлінням, понад 150 промислових роботів та маніпуляторів замінили робітників на шкідливих, монотонних процесах. До 1990 року їх кількість зростає до п'ятисот. Це входить одним

із пунктів до багатопільової програми розвитку об'єднання — «Інтенсифікація-90». Вона дасть змогу значно підвищити технічний рівень виробництва і самої продукції, швидше впроваджувати у виробництво нові її види.

На «Терміналі» уже декілька років працюють філіали двох кафедр нашого

політехнічного інституту. Спеціалісти об'єднання читають студентам лекції, ведуть лабораторні роботи, консультують дипломні проекти. Незабаром відкриється філіал ще однієї кафедри — «Автоматизації і проектування».

Такий зв'язок вузу з виробництвом сприяє підготовці спеціалістів вищої кваліфікації, скорочує час адаптації молодих спеціалістів

На знімках: — налащик механічного

цеху І. Є. Гречанюк. Він обслуговує п'ять робототехнічних комплексів, що замінили токарів і фрезерувальників на деяких операціях по виготовленню товарів народного споживання;

— контролер ВТК лабораторії типових випробувань С. І. Лобанов готує відеотермінали до випробування у термобарокамері

Фоторепортаж
О. ГОРДІЄВИЧА.

В ІХ «СВОБОДНОМ МИРЕ»

ОБЕСЦЕНЕННЫЕ ДИПЛОМЫ

«Граждане СССР имеют право на образование. Это право обеспечивается бесплатностью всех видов образования...» Эти строки статьи 45 Конституции СССР в комментарии не нуждаются. В законности их мы убеждаемся на каждом шагу. Прочитав их же они для сравнения. Сравнение с тем миром, который буржуазная пропаганда называет «свободным», где, мол, каждому желающему государственной конституцией гарантированы чуть ли не «золотые вербы».

Присмотримся же к этим обещаниям повнимательней. Примером пусть послужат университеты и колледжи самой богатой страны капитала — США. Эти учебные заведения здесь так же неодинаковы, как неодинакова Америка. Одна молодежь собирается в аудиториях Беркли и Гарварда, университетов для элиты (годовая плата за обучение — до 8 тыс. долларов), другая — в Индианском университете (плата — 2 тыс.), еще иная — в Нью-Йоркском, где за 700—800 долларов ежегодно могут обучаться представители национальных меньшинств — пуэрториканцы, испаноязычные американцы, негры. Различный социальный и национальный состав вузов — различна и рыночная стоимость их дипломов, различен и старт молодых специалистов.

Вот что рассказывала воспитанница Сити-колледжа Джейн Габерман:

— Первую научную степень в колледже я получила еще в 1973 году, но на протяжении дальнейших пяти лет работу найти так и не смогла. Родители немного помогли мне финансами. И я вернулась, чтобы получить степень вторую, надеясь, что это поможет устроиться. Хочу быть учительницей, имею диплом на право преподавать испанский язык. В Нью-Йорке во многих школах изучают испанский. Но все мои поиски были тщетными. Префессор этого же колледжа Дональд Кодди:

— Все мы смотрим реалистично, чтобы не сказать — пессимистически на рынок работы для наших выпускников. Он очень тесен. Несмотря на высокую квалификацию наших воспитанников, шансы у них незначительны.

И в то же время в школах Нью-Йорка не хватает учителей, в результате чего продолжает сокращаться учебная программа, объединяются классы. Из-за того, что местные власти ограничивают бюджет на содержание школ, молодым педагогам не находится места для работы.

— Обесцененные дипломы, — так характеризует годы учебы в колледже Джейн.

Говорит руководитель информационного отдела Сити-колледжа Левин:

— Раньше в нашем колледже обучали бесплатно. Очень прискорбно, что теперь введена годовичная плата за учебу. Это значит, что для многих групп молодежи двери нашего учебного заведения закрыты.

Такова грустная история университета, в свое время названного газетой «Нью-Йорк таймс» «пролетарским Гарвардом». Прогрессивные традиции, отсутствие платы привлекали сюда многих талантливых молодых людей. Среди его выпускников — немало известных политиков, писателей (как, например, Элтон Синклер, Ирвин Шоу), лауреатов Нобелевской премии. Теперь же уровень таланта здесь взвешивает доллар.

Мыслями о своем будущем делится Эррол Гриффитс, негр, выпускник факультета журналистики Нью-Йоркского университета:

— Устроиться мне не так просто. Почти во всех центральных газетах, телестудиях уже есть свои «штатные черные». Среди выпускников-негров господствует огромная конкуренция. А что касается провинциальных городов, где мало негритянского населения, так там никогда в редакцию не возьмут черного. Пусть бы он был даже Хемингуэем.

Такова правда о правах человека в пресловутом «свободном мире».

А. ПЕТРЕНКО

З УСМІШКОЮ
ПЕРШИЙ ДЕНЬ
ПІСЛЯ КАНІКУЛ

За місяць до початку канікул я зайшов у деканат і поклав перед деканом свою наукову роботу.

— Молодець, Сево! — сказав декан. — Першого ж дня після канікул ми детально з вами поговоримо... — А раніше ніяк не можна? Адже місяць ще цілий.

— Тільки після! — сказав декан. — Зараз сесія! Через два дні я зайшов у профком і запропонував випуск фотогазети з метою назвою «Літня сесія в об'єктиві».

— Першого ж дня після канікул, — радо мовив голова профкому, — ми обговоримо це питання..

Ввечері я зустрів в інституті керівника драмгуртка.

— Сево, — сказав він, — ми зараз згортемо наші репетиції, але дуже прошу тебе зепем'ятати, що буквально у перший день після канікул ми розгорнемося! Генеральна! Зрозумів? Наступного ранку мій друг Валька Дубінін (підійшов до мене і сказав, що він вирішив перенести свій день народження на перший день...)

— Після канікул? — нервово перепитав я. — Чому? — Дивак чоловік! Зараз сесія, а потім усі роз'їдуться, а першого дня всі зберуться...

— Не забуду, — я зауважив, що чомусь почало сипатись моє праве око. Трохи паморочилось у голові. Від запаморочення я став ніби сміливішим і перед останнім екзаменом сказав Вірочці те, що давно хотів, але не наважувався.

Вірочка поцілувала мене в щоку і сказала:

— Я теж люблю тебе, Сево. Ось що. Ми підемо з тобою до загсу першого ж дня...

Ми поцілувались і я пішов додому. Я був трохи блідий. Мама стривожено спитала:

— Севочко, ти молока вип'єш?

— У перший же день після літніх канікул, бадьоро відповів я.

— А може тобі бульйон розігріти?

— Зрозумій, мамо, зараз пора не бульйонна, але першого ж дня після канікул...

— Сево, що з тобою? Чому ти весь час говориш «після канікул»? — захвилювалася мама.

— Дивак чоловік, — сказав я їй. — Зараз сесія, а потім усі роз'їдуться, так що не забудь!

— Що не забудь? — мама покликвала тата. — Мишо, з дитиною погано!

— В чому справа? — спитав тато.

— Справа в тому, що зараз доводиться згортатися, а в перший же день після канікул знову розгортатися...

Мене загорнули в теплу ковдру, напоїли чаєм з малиною і покляли спати.

— На канікули я поїду.. — бурмотів я, засинаючи.

— А першого ж дня... Я спав і бачив уві сні перший день після літніх канікул. Сон був жахливий!

З. ВИСОКОВСЬКИЙ.

Редактор

А. ЗАБЛОЦЬКИЙ.